

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejmejo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Stefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Tisk: tiskarna „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta 12.—
za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 6.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašati se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cenice: Oglašitve v obliki mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašitve denarnih zavodov mm po 20 vin. Oglašitve v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mal' oglašitve po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno na upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnehranični račun št. 841.652.

Presled najnovejših dogodkov.

Italijanska bojišča. — Po dvadnevni srđitih bojih za gorisko predmostje, v katerih je bilo ujetih 2932 Lahov, med njimi 72 častnikov, so se naši večerj umeknili na levi, vzhodni breg Soče. Na Vrhu sv. Mihela in pri Šmartinu in dalje proti jugu vsi laški napadi odbiti. Na koroški in tirolski fronti živalni artiljerijski boji. Naša pomorska letala so bombardirala sovražne baterije ob izlivu Soče in letalsko postajo Gorgo.

Ruska bojišča. — Nadaljen naš uspeh pri Jablonici in Vorohi. Pri Otiniji Rusi odbiti, pri Tlumaču so se naši umeknili pred rusko premočjo zapadno Tlumača. Južno Vertelke so naši očistili levi breg Sereta. Pri Založah ruski napadi zastavljeni, zapadno Lucka novi boji, pri Zarečah Rusi odbiti, ob Serveču živalni artiljerijski boji.

Balkanska bojišča. — Boji med predstražami pri Ljumnici zapadno Vardarja. **Zapadna bojišča.** — Severno Somme srđiti boji, bistveno ugodno odločeni za Nemce, ponekod se boji še vrše. Južno Somme in pri bivši utrdbi Thiaumonta francoski napadi odbiti. Drugače pred Verdunom živalen artiljerijski boji.

Turška bojišča. — V Perziji Rusi vrženi dalje proti Hamadanu. V bitiskem, muškem in ognitskem odseku novi turški uspehi. Angleški napadi ob Sueškem prekopu odbiti.

Naše uradno poročilo.

DUNAJ, 8. (Kor.) Uradno se razglša: 8. avgusta 1916.

Rusko bojišče. — Fronta podmaršala nadvojvode Karla Franca Jožefa: Karpaiske čete so na vrhovih vzhodno Jablonice in pri Vorohi pridobile tat ter so zajele nad 1000 mož in 4 strojne puške. Jugozapadno Delatina so bojne sile generalnega polkovnika pl. Kövessa zopet odbile močne ruske sunkne. Vzhodno Otinje in Tlumača je sovražnik napadel. Včeraj dopoldne z velikimi masami. Ena njegovih napadnih čet je zapadno Otinje prodrla preko naše prve črte, a jo je protinapad avstro-italijanske zopet popolnoma ujet nazaj, pri čemer je ostalo nad 1000 ujetnikov v naših rokah. Pri Tlumaču smo obrambo pred sunkom sovražne premoči premestili v okolici zapadno tega kraja. Južno Vertelke so naše čete očistile levi breg Sereta. Zajeli smo nad 700 Rusov in 5 strojnih pušk.

Hindenburgova fronta: Pri Založah je včerajšnji dan potekel razmeroma mirno. Jugozapadno Torčina v Voliniji je armada generalnega polkovnika pl. Terzstianskega davi odbila celo vrsto srđitih ruskih sunkov. Sovražnik je bil vržen deloma s protinapadom. Čete generala Fatha so južno Stobihve ponovno preprečile več ruskih poizkusov, da bi prestopili reko.

Italijanska bojišča. — Srđiti boji na Goriskem trajajo dalje z nezmajšano srđitostjo. V goriskem predmostju zapadno Soče se boreče čete so od 6. avgusta popoldne sem krvavo odbile številne napade velike italijanske premoči. Da obvarujemo vrlo posadko predmostja, proti kateri napreduje Italijani vedno nove besne napade, velikih izgub, smo jo danes umeknili na vzhodni breg Soče. Na doberdoški planoti so se na Vrhu sv. Mihela in pri Šmartinu izjelovali vsi sovražni napadi ob težkih sovražnih izgubah. Prav tako so tudi dalje proti jugu močni italijanski napadi popolnoma razpadli v našem ognju. Vse postojanke so ostale v posesti naših čet. Na koroški in tirolski fronti živalni artiljerijski boji.

Jugovzhodno bojišče. — Nič posebnih dogodkov.

Na mestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Bojodolci na morju.

DUNAJ, 8. (Kor.) Uradno se razglša: Brodovje pomorskih letal je v noči od 7. na 8. avgusta izdatno in uspešno obmetalo z najtežjimi, srednjimi in užjalnimi bombami sovražne baterije postojanke ob izlivu Soče in sovražno letalsko postajo Gorgo. Vkljub srđitemu obstreljevanju so se vsa pomorska letala vrnila nepoškodovana.

Poveljništvo brodovja.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

DUNAJ, 8. (Kor.) Iz vojne tiskovnega stana se poroča: Poročilo italijanskega generalnega štaba 6. avgusta: Na fronti med Adizo in gornjo Sočo je sovražnik nadalje močno obstreljeval naše črte in kraje; na več mestih so sledili pehotni napadi. Včeraj je bila sovražna artiljerija posebno delavna na levem bregu hudournika Leno di Valarsa, v pasubijem odseku in ob izviru Posine. V Suganski dolini in v gornjem Cordevolu so se vršile pehotne akcije, ki so bile posebno žilave na pobočjih Monte Siefia, kjer so razpadli trije zaporedni sovražni napadi na naše postojanke. Ob izviru potoka Canteane in falzareškem odseku so sovražne baterije posule naše črte z več kot 500 granatami, ne da bi zlomile naš trdni odnor. V chias-

ki in donjski dolini je sovražnik ponovno obstreljeval kraje. Naša artiljerija je odgovarjala z opustošenjem sovražnih nastanišč v rabeljski in jezerniški dolini. Ob dolnji Soči živahen artiljerijski dvoboj. S streljanjem smo užgali mi skladišča v Nabrežini in na nasprotni strani Košičevega vrha. Pri napadih 4. t. m. v tržiškem odseku smo ugotovili, da je sovražnik v strelskih jarkih, pustil posebne bombe z zadušljivimi plini.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 8. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 8. avgusta 1916. **Zapadno bojišče.** — Južno labasseškega prekopa do looškega okoliša živalno strelno delovanje. Med Thienvalom in Sommo, posebno pri Pozieresu, Bazentin le Petit in južno Maurepasa, je sovražnik nadaljeval svoje silovite napade. Na posameznih mestih so dovedli do srđitih bojov moža proti možu, ki so bistveno odločeni nam v prid; le na posameznih mestih, tako pri Pozieresu in vzhodno Hema, se še vrše boji. Južno Somme smo zavrnili sunke francoskih, z ročnimi granatami oboroženih oddelkov pri Estreesu in Soyecourtu. V okolici Moze je bil artiljerijski boji na obeh straneh reke zelo živahen. Severozapadno, zapadno in jugozapadno bivše utrdb Thiaumonta so sovražni napadi popolnoma razpadli v našem ognju. Dalje proti jugu smo napadne namene zadušili v kali. Zajeli smo več sto sovražnikov. Jugovzhodno Cambraija smo zajeli angleško letalo.

Vzhodno bojišče. — Hindenburgova fronta: V serveškem odseku in južno odtoji le bilo včeraj živahnejše strelno delovanje. Posamezne sovražne napade smo odbili. Ponovna prizadevanja Rusov, da bi pri Zarečah ob Stohodu pridobili tat, so ostala brez uspeha. Sovražnik je imel težke izgube. Zapadno Lucka se od davi dalje vrše novi boji. Severozapadno Založec so se izjelovali sovražni napadi. Južno Založec smo skupno s četami generala grofa Bothmerja s protinapadom zaustavili rusko prodiranje. Tu je ostalo v naših rokah 9 častnikov, nad 700 mož in 5 strojnih pušk.

Fronta podmaršala nadvojvode Karla Franca Jožefa: Južno Dnestra so močne ruske čete napadle črto Tlumač Otinje. Zvezne čete so zasele zadaj pripravljene postojanke. V Karpaih so se razširili na obeh straneh Belega Ceremoša priborjeni uspehi.

Balkansko bojišče. — Izvzemši boje prednjih straž v okolici Ljumnice, zapadno Vardarja, nič dogodkov.

Vrhovno armadno vodstvo.

NEVELJAVNOST NEMŠKO-ITALIJANSKE TRGOVINSKE POGODBE.

BEROLIN, 7. (Kor.) »Der preussische Staatsanzeiger« objavlja razglas finančnega ministrstva o nemško-italijanski trgovinski, carinski in plovnih pogodb, v katerem se pravi, da italijanska vlada te pogodbe ne smatra več za veljavno, vsled česar se odslej tudi z nemške strani za obrtne proizvode, ki izvirajo iz Italije, uporabljajo postavke avtonomnih tarifov.

S turških bojišč.

CARIGRAD, 7. (Agence Tel. Mill.) Glavni stan javlja.

Iraška fronta. — Nelzpremenjeno. **Perzijska fronta.** — Na ruski fronti smo z desnega krila naše armade 5. t. m. zjutraj v treh kolonah proti vzhodno Kermanske se nahajajočim ruskim bojnim silam pričeti napad uspešno nadaljevali do 6. t. m. zvečer. Končno smo Ruse vrgli v smeri proti Hamadanu. Te dvodnevne operacije so se vršile tako-le: Naše proti Sahni operirajoče kolone so z naskokom vzele sovražne okope v okolici Hadžabadi in Nikaderabada. 6. t. m. smo ob jutranjem svitu zopet pričeli operacije. Sovražnik, ki mu nismo pustili časa, da bi bil pritegnil ojačenja, se je umeknil v Kengaver. Kolona levega krila je dospela v kraj Songur, 60 km severovzhodno Kermanske, dočim je kolona desnega krila zasedla kraj Malos. Čete našega središča so se snoči nahajale 15 km vzhodno Sahne.

Kavkaška fronta. — Ofenziva, ki smo jo pričeli iz bitiškega, muškega in ognitskega odseka, poteka korakoma za nas ugodno. Vse sovražne postojanke južno Bitliša so v naših rokah. Tudi naši napadi 8 km južno Muša so bili uspešni. Sovražnika smo vrgli proti Mušu. Naše zapadno Muša proti severu vržene čete so dosegle Muradsu. Tekom včerajšnjega napada jugovzhodno Ognata smo zopet zajeli en top in 4 municijske voze ter 200 Rusov. Sovražni napadi na raznih točkah naše fronte zapadno Erzindžana in Kilikita so uplahnili zaradi težkih sovražnih izgub.

V smirenjskih vodah — sovražni monitor, ki se je približal Motzi, prisilili z ognjem, da se je odstranil.

Egiptovska fronta. — Naše v smeri proti Rumani v najbližji bližini sovražne utrjene črte v osrednje porinjeni poizvedovalni oddelki so izvršili poizvedovalni napad na močne sovražne oddelke

in so se nato vrnili v svoje postojanke pri Katili: Izpodbujen po tem, je sovražnik poizkusil napasti naše čete v okolici Katije. Odbili smo ga ob težkih izgubah. V okolici Muhamedije smo sestrelili sovražno letalo, ki se »razbilo. Naši letalci so na Ismajlijo in tam se nahajajoče naprave metali bombe. Sovražni konjiški oddelki, ki je 4. t. m. napadel pri Abudžerku, vzhodno Suez, smo vrgli v osemurnem boju. Nekaj pušk, bajonetov in drugih opretnih predmetov smo »lenili.

RUSKO-ANGLEŠKO-PERZIJSKA POGODBA.

KODANJ, 8. (Kor.) Po poročilu petrograjske brzojavne agencije sta ruski in angleški poslanik v Teheranu izmenjala 6. t. m. note s perzijsko vlado, s katerimi se je dosegel med temi tremi državami sporazum, ki končno utrjuje prijateljske odnose med Angleško, Rusijo in Perzijo ter rešuje razna vprašanja finančne in vojaške organizacije Perzije na vse dele zadovoljujoč način. Kar se tiče vojaške organizacije, se v severni Perziji izvede z izvežbanjem perzijskih brigad s pomočjo ruskih instruktorjev, v južni Perziji pa s sestavitvijo dovolj močnih čet s pomočjo angleških instruktorjev.

VAŽNE DIPLOMATSKE IZPREMEMBE NA GRŠKEM.

PARIZ, 7. (Kor.) »Petit Journal« javlja iz Aten: Casopisje razpravlja o odpotovanju francoskega poslanika iz Aten. Nekateri listi se vprašujejo, ali gre tu za enostaven dopust, ali odpoklic. Govori se celo, da celo oba poslanika, angleški in francoski, končnoveljavno zapustita Aten.

General Žekov o bolgarski armadi.

SOFIJA, 8. (Kor.) »Kambana« objavlja razgovor z vrhovnim poveljnikom Žekovim, ki je dejal: Danes je bolgarska armada v vsakem oziru bolj pripravljena kot kdaj. Ima artiljerije, municije itd. vsega dovolj. Zdravstveno stanje in razpoloženje je izborni. Poleg tega pa veliko vojno izkustvo in bojni pogum. Med četami vlada veliko samozaupanje, zvestost v izvrševanju dolžnosti in domoljublje. Vse navaja vera v velikost Bolgarske, tako da je človek lahko uverjen, da bo vsakdo, kdor bi se drznil vdreti v Bolgarsko, da bi nam hotel vzeti sadove naših zmag, pregnan z nesluteno srđitostjo in požitrovnostjo. Ne pozabimo, da se ob strani svojih viteških zavezniškov, Avstrijev, Ogrov, Nemcev in Turkov, borimo za svoje pravo, za svobodo in zmagovito civilizacijo. Zaradi svojih zvez in svojih dobro umevanih koristi ostanemo sovražniki naših zavezniškov do konca tudi naši sovražniki. Mi ostanemo do zadnje kaplje krvi zvesti in lojalni zavezniki. Za poštenost in zavezniško zvestobo smo že podali zgodovinske dokaze. Vsak Bolgar spozna pomen sedanjega zgodovinskega trenutka in odgovornost pred sedanjimi in bodočimi rodovi. Mi vsi vemo, da more Bolgarska zmagati — sedaj ali pa nikoli. Zato pričakujemo neomajljivo mirno, da noben Bolgar ne bo zamajal svoje svete dolžnosti napram domovini in da se bo vsak boril proti sovražniku, pa naj pride le-ta odkoderkoli.

Švedska brez prediva.

KODANJ, 7. (Kor.) »Nationaltidende« javlja iz Stockholma: V močnem viharju so včeraj pogorela v bližini Forsove predilnice se nahajajoča velika skladišča prediva, ki so tvorila zaloge vseh švedskih predilnic. Bilo je v njih 1100 ton blaga v vrednosti nad 2 milijona kron. Ker je vkljub vsem prizadevanjem nemogoče dobiti predivo iz Rusije, je sedaj Švedska brez prediva; veliko predilnic je že ustavilo obrat.

Prva francoska »črna lista«.

PARIZ, 7. (Kor.) Ministrstvo zunanjih stvari objavila v uradnem listu prvi uradni seznam tvevk, ki se smatrajo za sovražne. Vsako trgovanje z njimi je prepovedano. Tvevke so v seznamu urejene po deželah.

UPRAVA IN PRODAJA PODJETIJ, KI SO LAST SOVRAŽNIH INOZEMCEV.

DUNAJ, 8. (Kor.) »Wiener Zeitung« objavlja naredbo vsega ministrstva, po kateri se, izvršujoč pravo povračevanja, podjetja ali podružnice podjetij, ki se vodijo ali nadzorujejo iz sovražnega inozemstva ali katerih dohodki se morajo plačevati sovražnemu inozemstvu, ali katerih glavnce pripadajo pripadnikom sovražnega inozemstva, pa naj bivajo le-ti kjerkoli, podrede potom ministrske odredbe prisilni upravi. Z ministrsko odredbo se more vsak čas odrediti razpust ali prodaja prisilni upravi podrejenih podjetij. Naredba velja tudi za imovino in imovinske pravice.

PROSIMO SLOVENSKE, HRVATSKE IN ČEŠKE KNJIG ZA NAŠE RANJENE IN BOLNE JUNAKE TER ZA ONE V OKOPIH. — POŠLJEJO NAJ SE V NARODNI DOM V TRSTU

Asquithov govor proti Nemčiji.

Ministrski predsednik Asquith je imel v Queenshalli naslednji govor:

Pred dvema letoma je Nemčija teden pred izbruhom vojne postala žrtev dvojne prevare. Nemčija si je bila popolnoma gotova, da mi, karkoli bi tudi storili ali rekli v protest, nikdar ne bi z orožjem v roki stopili na stran Francoske in Rusije. Prav tako so tudi bili gotovi na Nemškem, da se bo dala slaba in, kakor se je zdelo Nemčiji, brezčasitna Belgija z laskavimi besedami ali silo pripraviti tako daleč, da bi privolila Nemčiji ono, kar bi le-ta potrebovala najbolj: pravico prehoda v Francosko. To je bila zmota in, kakor se je izkazalo, zelo draga zmota. Kajti tekem dveh let je angleška država, najmilijubnejša rodina med vsemi občinstvi na površini civilizovanega sveta, potrdila v vojaške pet milijonov svojih sinov, da jih pošlje na bojišče in tako uniči naklepe Nemčije. Se nikdar se ni v zneženo, šušmarsko stvarbo nemške diplomacije vtepla taka zmota in takšno pojmovanje, ki je bilo tako usodno zanj. Ko so nam pred dvema letoma vrgli rokavico, smo uvideli prav kmalu, da stojimo pred eno onih prevažnih odločitev, v katerih se ne vrši boj med državno in kom drugim, temveč kjer gre za boj med različnimi in nespravipljivi ideali, namreč na eni strani med državami, k se bore za svobodo, raznovrstnost tipov in organizacij in za neoviran napredek človeštva, ter na drugi strani z državami, ki bi bile prej ali slej povzročile neplodnost vseh držav za preosnovo in preobnoveitev sveta.

Opozoril bi rad prav posebej na neskaljeno edinstvo zavezniš držav Francoske, Ruske, Italije in nas samih. Nič ni bilo tekom zadnjega leta pomembnejšega kot uspeh, s katerim so zavezniški iskali skupno politiko in enotni načrt ter tudi ravnali tako. Veseli me, da morem reči v tem trenutku, da se popolnoma strinjamo med seboj v vseh vojnih vprašanjih. Ni ga boljše, bolj praktičnega primera za to brezdnevno dejstvo, kot istočasna otenziva, ki se sedaj vrši s tako silo in takim uspehom na nič manje kot treh frontah.

Da se povrnem k nam samim, smatram za najslavnejše in najizpodbudljivejše dejstvo pri sestavljanju naših novih armad, da je tako ogromno število mož v vsakem življenjskem položaju prostovoljno zapustilo dom, rodbinske zveze in poklice, da v službi države tvegajo svoje življenje. Te nove armade, ki so si tekom zadnjega meseca na pikardijskih, s krvjo prepojenih bojnih poljanah priborile nesmrtno lovorike, so najboljši spomenik, ki bi si ga bil mogel želeti Kitchener. Govoril sem o armadi. Kaj naj pa rečem o zahvali, ki smo jo dolžni mi in naši zavezniški angleškemu brodogradni, ki naravno ravno tako kot naša armada hrepeni po tem, da bi se merila s sovražnikom na odprtem morju. Sovražnik ravna tu silno previdno. Torej bo zelo malo prilike za to. (Veselosť.) Po »slavni zmagi« 31. majnika, »kakor jo imenuje nemški cesar, se nemško visokomorsko brodogradje, ali kar ga je še ostalo, ne upa priti iz pristanišča. (Pripomba Wolffovega urada: Tu je originalna brzojavka zelo nejasna.) Nemci se očitno boje, da bi si obnovili svoje slavne izkušnje, in to ne brez vzroka. Kajti še nekoliko takih zmag, pa ne bi od nemškega brodogradja ostalo nič, ali pa le zelo malo. (Odobranje.) Če se pa našim mornarjem le redkokdaj privoščijo, da bi se merili na odprtem morju v boju s sovražnikom, pa vendar ne smemo pozabiti, da je brodogradje ono, ki je na nevsipljiv, tih način izražilo in z vedno jeklenejšim oklepom izčrpava moč Nemcev in njihovo odpornost ter zadušnje življenje Nemčije. V vsej zgodovini še nikdar ni bilo tako jasnega dokaza o vse presegajoči važnosti obvladovanja morja.

Sovražnik je povsod v defenzivi. (Odobranje.) Na nobenem bojišču nima v svojih rokah iniciative in nikjer ne poizkuša, da bi jo obdržal v svojih rokah. Kažejo se znaki znatne slabosti ali izčrpanosti, ki ne morejo varati. Najnovejši načini sovražnikovega bojevanja izdajajo po mojem mnenju začetke obupnega razpoloženja. Mislim tu posirovljenje in premišljeno okrutnost. (Odobranje.) Z belgijskim civilnim prebivalstvom, ki se upira zahtevi, da bi sodelovalo pri vzdrževanju in zboljševanju militarnih postojank in deželo vdrlih tlačiteljev, se ravna dobesedno po suženjsko. Strahote predkratkih izvršene deportacije velikega dela civilnega prebivalstva iz Lilla in drugih mest na severnem Francoskem, strahote polnočnih napadov na zasebna stanovanja in odvajanja žena in otrok v masah bodo, ko bodo popolnoma opisane, sramota celo za umazano zgodovino nemške armade. (Odobranje.) Tu na Angleškem ne moremo pozabiti tudi zadnje, proti nam samim naperjene nesramnosti, namreč umora kapitana Fryatta, ki je ogorčila ves civilizirani svet in sramotno razžalila njegovo vest. V zvezi s svojimi zavezniški razmišljanje o primernih

ukrepili, ki naj jih uporabljamo proti tem ostudnostim in njihovim povzročiteljem (dolgotrajno odobravanje) ter proti narodu, ki jih odpušča in pozdravlja z odobravanjem. Ne pozabljamo pa predpogovori za tak korak, če naj v resnici obrodi uspeh, namreč, da dobimo vojno. To je naš najširši smoter, kateremu podpiramo vse drugo. Rekel sem: da dobimo vojno! Mislim, da je soglasno prepričanje generalnega štaba zavezniškov, da naše nade za zmago nikdar niso bile tako sijajne, kakor sedaj, in tako veliko obetajoče. Vse, kar potrebujemo naši zavezniški in naša stvar, je strunjenje naše energije, in kar zadeva nas v tej deželi, isto nadaljnje, vse obsegaajoče, nesebično, dalekovidno domoljublje, ki je dalo stotisočim, da milijonom naših najboljših delavcev, mož in žena, da so se odrekli svojim praznikom. (Odobranje.)

Bonar Law je podpiral po Asquithu zborovalcem predloženo resolucijo, ki je bila sprejeta z vzklikom, in je dejal:

Zmaga, za katero nam je, za katero priboritev smo trdno odločeni, sploh ne bo zmaga, če ne bi pomenjala, da se i za naš čas kakor tudi za čas za nami onemogoči, da bi kak človek ali kaka skupina ljudi metala svet v tako bedo, kakor nas obdaja danes. Kamorkoli so prišle nemške čete, so bile njihove stopinje omazane s krvjo, in spomin, ki so ga zapuščale, kriči glasno po zmagi in maščevanju. (Odobranje.) S svojim načinom ravnanja in pritiskom, ki so ga izvajali, so Nemci več pripomogli k zvarjenju angleške države, kot bi bile mogle storiti cele generacije našega lastnega naroda.

Pripomba berlinskega Wolffovega urada: Ali imata angleška ministra pod Casementovimi včevali in v očigled bitke ob Sueškem prekopu povod, da sta s svojimi državniškimi čini in vojnimi uspehi tako zadovoljna, kakor se kaže, pustimo nedoločeno. Zasmehovanje naše diplomacije in našega brodogradja ter divje psovaje naše armade samo po sebi ne kaže, da bi bila gospoda tako gotova svoje stvari. In Asquith je končno sam mislil, da mora pripomniti, da je predpogoj za vse kazenske ukrepe proti Nemčiji angleška zmaga. Popolnoma prav, gospod Asquith! In zato je ves Vaš govor brezpomembno čeljustanje!

Kakor poroča Reuterjev urad, se resolucija, sprejeta na omenjenem zborovanju, ki se je vršilo ob priliki druge obletnice vojne napovedi pod predsedovanjem lorda Derbyja, glasi takole:

»Ob drugi obletnici napovedi te pravične vojne izraža to zborovanje londonskih mešanov svojo neizpremenljivo odločnost, da se boj za ideale svobode in pravičnosti, ki tvore skupno sveto stvar zavezniškov, nadaljuje do zmagoslavnega konca.«

Razne politične vestil.

Svarilo bavarskega kralja. Skupina znanih, političnih življenja se udeležujočih bavarskih ličnosti se je s svojimi političnimi mnenji in željami obrnila naravnost na kralja Ludovika. O tej stvari je bavarska vlada izdala uradno poročilo, v katerem navaja osebe, ki jih je sprejel kralj v avdienci, in pravi: »Tajni svetnik dr. pl. Gruher je prečital addresso, v kateri je v imenu k avdienci došlih oseb izrazil njihovo mnenje o politično-vojnem položaju in njihove želje, navdane po patriotični skrbil. Kralj je v svojem odgovoru opomnil k zaupanju napram odgovornim vodilnim mestom, ker je razumno, složno skupno delovanje vseh stanov in vseh sranek neobhodno potrebno v tako resnem času, in je svaril, naj se ne zanaša razcepjanje v nemški narod, da se ne bi oteževalo vzdržanje do častnega mira.« (Kor.)

Pomembno imenovanje na Ogrskem. — Kakor se poroča iz Budimpešte, je bil državni poslanec Bazilij Mangra izvoljen za metropolita romunsko-pravoslavne cerkve na Ogrskem. Ta izvolitev je ob sedanjih političnih razmerih zelo pomemben znak. Mangra namreč pripada k najboljšim zaupnikom ministrskega predsednika grofa Tisze, s katerim je že dolgo časa deloval za sporazum z romunskimi nacionalci, zaradi česar so ga z druge strani tudi srđito napadali. Znani so zlasti dogodki, ki so se pripetili 15. majnika leta 1914., ko je Mangra kot član romunske akademije prišel v Bukarešto, da bi imel tamkaj predavanje. V Bukarešti so ga dijaki napadli na javni ulici in ga opsovali na najhujši način, tako da se je Mangra umeknil še tekem predavanja. Ni pa še prišel do svojega voza, ko so ga dijaki iznova napadli. Nekdo izmed dijakov je s skrženo pestjo skočil proti njemu in mu zaklical: »Ti si izdal tri milijone svojih bratov!«, drugi dijaki pa so ga psovali na najgršji način in ga napadali celo dejanski. Prihodnji dan so se obnovile demonstracije. Budimpeštanski krogi smatrajo izvolitev Mangre za metropolita, najvišje dostojanstvo romunsko-pravoslavne cerkve na Ogrskem, za dokaz popolne izpremembe razpoloženja. V ostalem pa je tudi Mangra postal iz Savla Pavel, ker je ob začetku svoje kariere tudi on bil član nacionalne stranke.

Romunske zahteve od Rusije. »Münchener Neueste Nachrichten« doznajajo s strani, ki jo smatrajo za dobro poučeno, naslednje: Veste iz bolgarskih virov pravijo, da je Bratianu sklenil z Rusijo dogovor, po katerem se je Romunska zavezala, da poseže v vojno ob strani četverozavez, če 1. Rusi dosežejo očitne uspehe proti Hindenburgu; 2. če Rusi vržejo nemško-avstro-ogrsko armado iz Galicije v Karpate; 3. če se Rusija zaveže, da bo z 200.000 možmi pomagala Romunski; 4. če Rusija obljubi, da bo dovoljno pomagala Romunski s municijo, drugim vojnim materijalom in tudi denarjem. Ugotoviti se zasedaj ne da, ali te vesti odgovarjajo resnici. Nadaljno postopanje Romunske bo odvisno od nadaljnjega razvoja dogodkov na gališko-volinjskem bojišču. Če se bo razvijalo, kakor smemo upati, ugodno za osrednji vlasti, odpade predpogoj za pristop Romunske k četverozavezi, četudi bi v resnici obstojal zgoraj omenjeni dogovor. Vprašanje je seveda tudi v tem slučaju, ali misli Rusija sploh čakati res ali tudi le dozdnevno svobodno odločitve Romunske, in ali v trenutku, ki se bo zdel ugoden petrogradski vladi, ruske čete brez ozira na obstoj ali neobstoječe dogovore ne prestopijo na romunska tla, da bi pridrale od tod dalje. Tudi za to možnost bo bolj ali manj odločen vojni položaj. Kar se tiče Romunske same, nameravajo, kakor se zdi, tamkaj predvsem spraviti pod streho žetev, zlasti koruzo, preden nastopijo aktivno. Če je res tako, potem nastopa Romunske po lastni odločitvi ni pričakovati pred začetkom septembra. V Bukarešti zanikajo, da bi se bil sklenil dogovor med Rusijo in Romunsko.

Položaj.

8. avgusta.

Na bojiščih imajo sedaj vroče dneve — pa ne samo avgustove. Na severozapadnem, severovzhodnem in južozapadnem bojišču se razvijajo srditi boji.

Na ruskem bojišču se vrše boji za šest dohodov do višin, ki nadvladajo Bukovino. Severneje pri Zoločju odbija južno krilo armade Hindenburgove silne poklize Rusov, da bi pridli pri Brodih in Tarnopolu, ter da bi pridobili cesto, ki vodi v Zložov. V militarnih izvajanjih grške »Tagespost« čitamo, da ruskemu voditelju ni nobena cena prevelika, da bi dosegel ta namen. Sovražniku se je posrečilo — je rečeno tam, — da je prekoračil nižnjo ob Seretu in da se je tam vzdržal v ključu protinapadom naših in nemških čet. Toda armada Böhm-Ermollia je že zastavila vsako nadaljnjo napredovanje nasprotnika, dočim nadaljuje napredovanje naših v gozdnatih Karpatih. Spriču velike premoči Rusov treba te uspehe naših tem višje ceniti. Splošno se sodi, da je najkritičnejši moment že nadvaldan.

Na italijanskem bojišču je na tirolski fronti srditost bojev nekoliko odnehala; za to pa je na soški fronti postalo živahno kakor ni bilo več od zadnje 5. bitke. Silni napadi sovražnika na goriško predmostje in planoto doberdobska, a vmes tudi na tolniško predmostje, se nadaljuje; a tudi avstrijsko delovanje je zelo živahno. Doživljamo pa iste prizore kakor vedno dosedaj v tej vojni: v prvih naskokih imajo Italijani kak uspeh, ki ga pa takoj — po junaških protinapadih naših čet — zopet izgubljajo, da ostajajo pozicije neskrčene v posesti naših. Tako je in tako ostane, dokler ne pride čas, ko bodo mogli naši zadati odločen ofenziven udarec. Z zadostjenjem moremo torej zabeležiti, da so Italijani tam, kjer so bili po začetku vojne pred 14 meseci in da ostane pri tem tudi po 14. skoki bitki, ki se bje sedaj.

Iz Azije ni posebnih vesti in na Balkanu je militarni položaj stacionaren.

Zato pa se bje hud, srdit politični in diplomatičen boj radi — Romunske. Ta je sedaj še edini objekt na Balkanu za take borbe. Srbija in Črnagora ne šteje več; Grški je ententa — vsled geografske lege tega kraljestva — že mogla zvezati roke in noge. Bolgarska in Turčija ste na strani centralnih vlasti. Le Romunska se še ni odločila. Kako se odloči? — Nobenega dvoma ni, da se tam najživahneje razpravlja vprašanje intervencije in da so odločilni čimtelji v najtežavnejem položaju. Vsi razlogi razuma govore za to, da bi se Romunska postavila na stran centralnih vlasti, ali da bi vsaj ostala strogo nevtralna. Ali proti besedi razuma ruje uspešno gori ruske propagande v romunski javnosti. To je nedavno odkrito priznal tudi znani romunski politik Carp.

PODLISTEK

Mučeniki srca.

Iz madjarščine M. Jókai-a.

»Ali, od joka se ne nastiš, sem jej rekel v šali. Pojdi in zajutruj z mano; take kave nisi dobivala v bolnišnici.«

X.

Pri kavi sem skušal razložiti jej svoje načrte.

»Domisliva si v tvoji stvari kaj pametnega, Está!«

»Kar poročate, mi bo prav.«

»Mislim, da bi bilo najbolje, da bi se — dokler se ti glava ne ojači — izogibala vsakega dela in da bi šla med tem na moje posestvo v Budinu. Tam najdeš vsega, kar je potrebno za tvojo vdobnost. Rodbina pristavnik ti bo stregla. Za kratkočasie

ki je vendar izrazil avstrofil. Vsa poročila o ruski propagandi se glase tako, da se je le čuditi, da ima kabinet Bratianu še moči za odpor proti pritisku rusofilskih intervencionistov pod vodstvom znanih agitatorjev Filipescu in Jonescu. In romunska vlada — se upira, kar opravičuje vsaj v domnevo, da ima odločno voljo, za ohranitev nevtralnosti.

Ce ne drugega, pa vsaj to bi hotela romunska vlada doseči, da se odločitev zopet zategne. Tako je soditi po vesti, da se zbornica skoro snide v izredno zasedanje in da bo imela nekaj tajnih sej, kjer pod Bratianu pojasnil o »političnem, militarnem in gospodarskem položaju.« — Potem se ministrstvo Bratianu preosnuje. Rešitev krize se je torej nekoliko zategnila. Ali za centralni vlasti ni še prišel čas popolnega pomirjenja. Kajti veliko vprašanje je: v kakšni smeri se izvrši preosnova kabineta? Ali zavije kurz bolj na desno, ali bolj na levo? Tu je ključ do končne rešitve krize, do definitivne odločitve Romunske! Bratianu za svojo osebo utegne biti pameten, previden, računajoč in tudi lojalni politik, ali to ne bo odločilno, ako dobe premoči elementi ki silijo na drugo stran! Vse je torej odvisno od tega, ali bo imela rusofilska agitacija uspehov ne le glede razsežnosti v javnem mnenju, ampak tudi z vplivanjem na razvoj političnih in parlamentarnih razmer?

Stvari torej — kakor rečeno — niso še toliko pojasnjene, da bi dajale centralnim vlastim čut varnosti. Še treba velike opreznosti in budnosti. V to silijo tudi vesti iz Bukarešte, ki jo posnemljemo po grški »Tagespost«: da je namreč zopet dospel iz Rusije v Unghen transport municije, ki so ga takoj odvedli dalje v Jassy. Municija da prihaja v vagonih z napisom: Arhangelsko in Vladivostok.

In mi bi šli celo dalje. Skeptiki, kakršni smo glede Romunske ves čas, tudi nameramo Bratiana ne zaupamo brezpogojno. To že verujemo, da bi se rad izognil obojestrani intervenciji, ki bi stala žrtve in bi prinesla — da rečemo po domače — zamer. Ali to ni toliko iz lojalnosti do centralnih vlasti, ampak radi previdnosti dobrega računarja, ki bi hotel ponoviti račun, ki se je že enkrat — v balkanski vojni — lepo posrečil: da bi namreč Romunska prišla k maši še le na koncu, ko bodo — delili blagoslov!

Novi Avstrija.

II.

Naša monarhija ima svojo zgodovinsko misijo, da je posredovateljica med Vzhodom in Zapadom (Orijentom in Okcidentom)!

Avtor, čegar izvajanja smo pod naslovom »Nova Avstrija« priobčili v nedeljskem izdanju, ni povedal s tem nič novega, nič originalnega, pač pa staro resnico, ali tako veliko in toliko važnosti za našo monarhijo, da jo je treba zopet in zopet ponavljati na ves glas. A to še posebej zato, ker je v tej državi ljudi, ki je ob vsej njej veličini še nočejo razumeti, in ker je takih celo tudi — in to je značilno in usodno — med tistimi, ki določajo smeri državne politike.

Nadaljnja mislja te monarhije je, da se razvija v moderno, pravno, kulturno in gospodarsko državo na podlagi narodne verske in gospodarske enakopravnosti vseh njenih prebivalcev, oziroma narodov. Zopet nič novega, nič originalnega. Zopet znana in stara resnica, ki jo izpovedujejo in razlagajo veliki in bistri duhovi, ki se znajo vzpenjati nad malenkostne dnevne spore in trenja za nizkotne, sebične namene.

Ali avtor ni gostobesednej, ki bi je pripovedoval, kaj in kako bi moralo biti, marveč govori tudi, kako treba ukreniti, da bo tako in — prav! In pri tem ne govori samo na adresu države in nje vodilnih čimteljev, ne govori samo parlamentarcem, kako bi se morala preustrojiti vsa notranja uredba monarhije, marveč govori tudi na naslov drugih komponentov politične uredbе države, na naslov njih, ki odločilno vplivajo na sestavo parlamentov — na naslov političnih strank.

Tudi tem govori zopet staro in znano resnico, ki je doslej — in v tem je bilo menda največje zlo — istotako niso hoteli razumeti! Govori jim, da morajo vse svoje dosedanje postopanje revidirati v smeri izpoznavanja, da stranke ne smejo obstajati radi sebe, da se ne smejo smatrati kot svrha za-se, ampak, da morajo biti le sredstvo, ki naj služi narodu v borbi za uresničenje svojih zahtev! Z drugo besedo: stranke ne smejo biti egoistične v tem smislu, da smatrajo obstanek in moč stranke kot svojo glavno nalogo, ampak da morajo svoj interes podrežati, ko tako zahteva potreba narodne skupnosti!

so ti krave, teleta, perutnina, pa tudi cvetličnjaki in zemski vrtni. Vsak dan boš pil sveže mleko, in, kar je glavno, sopla boš čist zrak. Če potem zahrepiš po umetnosti, boš mogla tudi risati.

»Saj nimam nikakih modelov več; te so mi odnesli v Beograd.«

»Če potrebuješ otrok, jih najdeš v gorah dovolj. Za pest pečenih sliv jih dobiš vse.«

Takoj sem govoril po telefonu v svoji sobi z upraviteljem, da naj da takoj vpreči voz in ga pošlje semkaj.

Med tem, ko sem še govoril, sem čul, kako se je Esta za mano glasno zasmejala. Ozrl sem se začuden, kaj neki je vzbudilo nje veselost. Nu, kmalo mi je bilo jasno. Zapazila je zastrto sliko na svojem slikarskem stojalu in je v dekli, ki je krmlila gos, izpoznavala poteze svojega lastnega obraza.

»Vidiš, kako se te še v tujini spominja, sem jo podražil.

Kakor že rečeno: ni to nič novega. Tako govore že davno tudi pri nas vsi, ki jasno gledajo in vidijo, da ne pridemo do veljave nikdar, ako se bomo še nadalje upirali izpoznavanju resnice, da poedinci in skupine — stranke — ne smejo biti nič drugega nego sredstvo, ki naj služi narodu! Tako razumevanje je v dolžnost nas vseh; izlasti pa v kritičnih časih, ko imamo vsi zavest, da se bo odločalo o usodi narodov, ko se bo tem odmerjala veljava s tisto mero, ki jo bodo znali določiti oni sami s svojim postopanjem!

Avtor govori tudi o potrebi revizije ustave, preosnove ustavnih uredb. Pri tem pa se vzpenja na visok nivo, kar mu je šteti v posebno zaslugu. Ne omeja se samo na našo polovico monarhije, marveč govori tudi — tja čez! Pred očmi mi je »Nova Avstrija«, o katere uredbi naj imajo besedo tudi narodnosti na Ogrskem! Zahteva generalni sporazum med vsemi narodi obdonske monarhije: kakova boji nje prihodnja uredba! In avtor odgovarja tudi, da državni problem vsebuje tudi slovanski problem v monarhiji! Rešitev tega poslednjega mora biti — ako naj pridemo do resnične in ne samo fiktivne enotnosti »Nove Avstrije« — edino le na podlagi popolne enakopravnosti vseh narodov!

Perečega vprašanja se je dotaknil avtor, omenivši starega spora v političnem življenju naše države: spora med pristajalci dveh nasprotnih si idej, dveh principov — deželne in narodne avtonomije. V tem sporu padajo narodne meje, ker vidimo pristajeve, oziroma nasprotnikov prvega in drugega principa v obeh skupinah: med Nemci in med Slovani. Celi in Poljaki se nagibljejo k deželni avtonomiji. Prvi v skrbi za historično celokupnost svojega kraljestva, drugi v strahu, da bi uvedba narodne avtonomije skrčila politično veljavo poljskega elementa na korist Malorusov! Mi južni Slovani monarhije pa se nagibljejo k narodni avtonomiji iz razloga, ki mu tudi naši severni bratje ne morejo odrekati veljavnosti: ves naš položaj priča, kako so politične meje, ki nas ločujejo v različne upravne skupine ubijale vsako našo veljavo in ustvarjale neprekorajljive barikade proti našemu razvoju. Izvzemši Kranjsko, nam so večine v zakonodajnih zastopih odrekale potrebna sredstva in tako smo ostajali v svoji celokupnosti — brez sredstev, kar nam je onemogočalo vsako uveljavljenje življenjske sile in energije, ki je je v nas v razmerno obilni meri. Pri Nemcih vidimo nasproten pojav: oni na severu se nagibljejo k narodni, oni v alpskih deželah k deželni avtonomiji. Prvi, ker bi se hoteli emancipirati od deželne uprave, drugi se upirajo narodni avtonomiji, ker bi bila na korist Slovencev v tistih deželah, kjer imajo oni (Nemci) moč v rokah.

Tako vidimo: v okvirju velikega avstrijskega problema slovanski problem, ki zahteva rešitev problema: ali deželna, ali narodna avtonomija?

No, tudi glede tega poslednjega prihaja avtor z nasvetom v obliki vprašanja: ali ne bi se v sintezi med deželno ali narodno avtonomijo — torej v nekakem kompromisu med obema principoma — našla prava rešitev tega problema?

O tem kaj več o priliki.

Domate vesti.

O težakem slovenskem šolstvu prinaša praška »Union« kaj pridno podatke, ki jih posnemlje iz slovenskih listov. To je hvalavredno početje, na katerem moramo biti iskreno hvaležni tudi v nemških krogih razširjenemu praškemu listu. Kajti s tem se razširja poznavanje tržaških narodnostnih razmer v široki javnosti, se razširja dokaz, kako opravičene so naše zahteve na šolskem polju in kako naša borba za primerno veljavo v tem mestu sloni na faktičnih razmerah. Razširja se glas o naši ekzistenci in o našem delu — glas, da smo tu čimtelji, s katerim treba računati in ga uvaževati tudi v interesu države, kakor dokazujejo to ravno sedanjí dogodki.

Gojenke in gojenci učiteljskega zapokli so v šolskem letu 1914/15 izvršili tretji letnik, pa se iz kateregakoli vzroka niso utegnili udeležiti zrelostnih izpitov, ki so imeli bili izjemoma dovoljeni meseca julija t. l. v Ljubljani, naj se — radi morebitne dovolitve naknadnega zrelostnega izpita v drugi polovici meseca septembra t. l. v Ljubljani — takoj prijavijo pri ravnatelstvu moškega učiteljskega goriškega v Ljubljani, na Dunajski cesti, št. 38/II. V svoji vlogi naj navedejo vzrok, zakaj se niso prijavili k izpitu meseca julija t. l., ter naj prilože zadnji dve letni izpričevali.

Gojenke in gojenci učiteljskega zaposlovalnega tečaja v Trstu lahko dobe po-

»Dobri dečko — misli, da sem sedaj pridna gospodinja. Pustiva mu to misel.«

»Ali mu nočeš pisati? Inam njegovo addresso.«

»Ne, in prosim vas, da mu tudi vi nič ne pišete o meni. Naj le dalje reši karikature o moji idili na deželi.«

»Kmalu bo mogel to opravičeno, ko boš na mojem posestvu. Sedaj pa k praktičnim vprašanjem! Kje imaš svoje druge stvari?«

»Te so v bolnišnici.«

»Pošljemo ponje kasneje. Sedaj nakupiva za-te najpotrebnejše stvari.«

Najel sem izvoškega in, vozeč se od prodajalne do prodajalne, sem jo preskrbel z vsem, kar se rabi za bivanje na deželi. Ko sem se že zavzel za rekonvalescentino, sem moral temeljito poskrbeti zanjo.

(Dalje.)

trdilo o obisku tečaja pri slugi c. kr. pripravnice za srednje šole v Trstu, via S. Francesco 24/II. Obenem se obveščajo, da se odpre tečaj v Trstu tudi prihodnje šolsko leto; čas prijave se pravočasno naznani. Sprejmejo se tudi gojenci in gojenke za 1. letnik. Najbrže se odpre tudi pripravilni tečaj.

Prosto dijaško mesto. Na c. in kr. morariški akademiji na Reki je za prihodnje šolsko leto oddati prosto dijaško mesto za dobo štirih let. Ker gre za ustanovo tržaške občine, ima pravico podelitve cesarski komisar. Prosilci, ki so dovršili nižjo srednjo ali kako silčno šolo ter tudi v drugem ozirom odgovarjajo stavljenim zahtevam, naj vložijo s potrebnimi spričevali opremljene prošnje najkasneje do 20. avgusta t. l. na tukajšnji mestni magistrat, kjer dobe tudi natančnejša pojasnila.

Mesto za vojne invalida. Stavbno podjetje Hintz & Ullrich v Kapfenbergu na Štajerskem sprejme kot paznika vojne invalida (z eno nogo ali eno roko), ako mogoče, inteligentnejšega, energičnega moža (bivšega podčastnika), ki bi nadzirajal ujetnike in delavce. Mesto je stalno. Plača K 120 na mesec. — Ponudbe naj se naslovijo naravnost na tvrdko.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 10. t. m., od 9. dop. do 3. pop. se bodo prodajali na dražbi nedragoceni predmeti serije 137., zastavljeni meseca majnika 1915. na modre listke, in sicer od št. 75.400 do št. 77.300.

Zavarovalne vesti.

Občni zbor c. kr. priv. zavarovalne družbe »Rionone Adriatica di Scurta« v Trstu. V ponedeljek 7. t. m. se je vršil 77. občni zbor te zavarovalne družbe, na katerem je bil predložen letni račun za upravnico leto 1915.

Iz poročila o poslovanju leta 1915. posnemljamo sledeče:

V oddelku za zavarovanje na življenje je bilo prejetih polje v znesku K 38.530,003 — in izdanih v znesku K 35.599,362 — zavarovalne glavnice. Stanje zavarovalnih je znašalo koncem leta 1915. K 546 milijonov zavarovalne glavnice in K 1.894,199 — življenjske letne rente.

Rezerve in premijski prenos v tem oddelku znašajo skupno K 175.002,289/80 odbiivi obnovljena zavarovanja kron 158.324,653/04.

V oddelku za zavarovanje proti požaru je bilo prejetih premij K 25.655,899/13. Za obnovljena zavarovanja je bilo izdanih K 11.786,682/26. Za nezgode je bilo plačanih K 12.211,064/15 in znesek plačan za obnovenje zavarovanj znaša K 6.268,782/63.

V oddelku za prevažanje je bilo prejetih premij v skupnem znesku kron 3.203,069/41. Izdanih je bilo na obnovljena zavarovanja K 1.771,178/82. Nezgode, z odbitkom obnovljenih zavarovanj, znašajo K 1.021,153/56.

V oddelku proti tatinskemu ulomu je bilo prejetih premij K 859,753/22.

Delniška glavica in razne družbene rezerve so znašale 31. decembra 1915. skupno K 200 milijonov, in se delijo kakor sledi: delniška glavica, popolnoma vplačana K 10.000.000 —, premoženjska rezerva K 12.000.000 —, čiste premijske rezerve K 169.685,648/63, in čiste rezerve za slučaj škode K 7.940,343/77.

Občni zbor se je spominjal pokojnega gosp. Oskarja Gentiloma, s katerim je izgubila družba marljivega in vestnega odbornika. Ravnateljsko poročilo omenja težkoče v minulem poslovnem letu, kar pa ni posebno oviralo družbenega delovanja, kar dokazuje bilanca in dividenda, ki se izplača letos v znesku K 160 — v primeri s K 130 — v lanskem poslovnem letu.

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI.

Službe išče penzioniran c. kr. sodni sluga, sposoben 4 jezikov v pisni in govorni. Sprejme službo uradnega sluga ali čuvaja pri kakem podjetju. Najboljše spričevala so na raz. olago. Ponudbe jo pošljiti na Inzer. oddel. »Edinost« pod št. 1526, kjer se izve tudi naslov. 530

Umetni zobje z in brez čeljusti. — Ivan Jander, k. nees. zobotehnik. Poprava v dveh urah po najzmernejših c-nah. — Trst, ulica Torrence št. 28, II. nad. — Ordinaria od 8 jutraj do 6 zvečer. 531

Cunje, volno, bombaž, volnena pokrivala, volneno, žakije in kovino kupujem. Prihajam tudi na dom. Trst, Boschet o 8 532

Kupujem volno, železo, lito železo, bombaž po K 7 in razne kovine. Trst, ulica del Bosco 13. Prihajam tudi na dom. 467

Proda se milo Seicht tudi v majhni množini. Corso 39, I. nadst. 534

Kupujem cunje po 70 80 vin, volnena in bombaževa pokrivala, volneno, žakije in kovino. Ulica Bevedero 81. 533

Žakije vsake vrste kupuje prva slovenska trgovina, Jakob Margon, Trst, ulica Solitario 21 (pri mestu I. bolnišnici). 529

Čokolada, biškoti Tarru, Koestling Zwiback, alašičke, malinovec itd. se prodna na debelo in na drobno. »Regno di cioccolato« Trst, Corso št. 39. 460

Na debelo samo za preprodajalce. Nogarice, sukanec, pipa, milo, gumijevo podpetnik, razni gumbi, denarčice, mazilo za čevlje, električne svetilke, baterije, pisarniški papir kopirni svitniki, zaponke, prstani rdečega križa, krema za brado, alica, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenice, arajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnice, zaponke, »Patent Knöpfe« in drugo prod. JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 62

J. Štoka, trgovina, Trst, ul. Molin piccolo 19. Na drobno in debelo. **Razglednice:** Umetniške, voščne, poštne, krajinske, vojne, ljubimške, glave, mornarske, cvetlične itd. od 3 — naprej za 100 kosov. — Tržaške po K 2.50 naprej za 100 kosov.

Pisemski papir v mapah po 20 vin. in naprej, v kasetah po K 1.50 naprej najrazličnejših oblik in barv. **Notezi** za civiliste in vojaške, od najvrednejših do najcenejših v vsje vezanij, v vseh mogočih oblikah.

Vojne dopisnice (Feldpost) bele, roza, zelene, rdeče, rumene in modro zelene: dobre po K 2.50, boljše po K 3 — fine po K 3.50 najceneje po K 4.50 za tisoč kosov.

Solnčniki: navadni od 26 vin. naprej, dočet, kopl in tintni K 1.50 ducat, »Mephisto« K 2. ducat, »Penaala«, »Hardmut«, »Koh i Nohr« po K 4.50 ducat in sicer vseh mogočih kavovosti in barv.

Črnilo najboljšie vrste vseh barv in velikosti steklenice, za preprodajo ducat steklenice po K 2. Črnilo za stamplije vseh barv.

Pisarniške potrebščine: Papir vseh formatov, najrazličnejša držala, peresa, podloge, pisniki, gumi, pečatni voski, niti, tintniki, kuverti itd. itd.

Trgovske knjige, bloki in zvezki iz vsega, mehko in trdo vezane.

Tiskovna dela: vizitke, račune, trgovske tiskovine, knjige, kuverte, cenike itd. izvršuje točno po naročilu.

Knjige: Slovarji, slovnice, slovenske in tujejezične, leposlovno, znanstvene in šolske ter knjige za mado.

Pečate iz kavlčka in kovine, za občine, urade, pi-arne, privatnike itd. izvršuje točno v vseh oklah.

Zastave: Cesarske in narodne v vseh velikosti ima v zalogi in jih izvršuj po naročilu.

Igralne karte vseh vrst, slovenske, nemške in ogrske. Šah in domino v raznih velikosti.

Okvirje papirski vseh vrst: škaltje po K 2.80 naprej, stročnice škaltje po 32 vin. naprej.

Cigaretni papirski vseh vrst: škaltje po K 2.80 naprej, stročnice škaltje po 32 vin. naprej.

Vojaške potrebščine: zrcala, nožice, tesli, noži.

Sprejema in izvršuje pismena naročila točno in naglo.

Dobroznani cvetli ar
M. GERMAN
Trst, ulica Ponterosso št. 3
kupi je
Vsakovrstna semena cvetlic in zelenjav.

ZDRAVNIK
Med. Dr. Karol Perničič
stanuje v Trstu, ul. Giulia 76 III. n. (zraven Dreherjeve pivovarne) in ordinira v ulici Carintia 39, I. od 3 do 4 pop. za notranje, nerodne in otroške bolezni (blizu cerkve sv. Antona novega.)

Hotel in restavracija
METROPOLE
Trst, ulica S. Nicolò 22.

Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

VINO
dalvratinsko, istrsko, šampanjec, Asti, refošk, peneči in desertni moškati. Malinovec, žganje, rum, marsala, vermouth, — grenčice od 56 l naprej. — Velika množina modre galice. — PARCINA, Kavarna »Armonia« — Trst.

Štev. 1300/16.
Razpis.

Podpisano županstvo razpisuje mesto **pisarniškega pomočnika.**

Pogoji: Dva razreda srednjih šol, avstrijsko državljanstvo in poznavanje slovenskega jezika.

Prednost imajo rojaki-invalidi iz Istre, ki poznavajo nemški in italijanski jezik in so izvežbani v občinskih poslih.

Plača po dogovoru.

Rok za vložitev prošnji do 1. septembra 1916.

ŽUPANSTVO OBČINE

Podgrad, dne 4. avgusta 1916.

Petrič, upravitelj.

V Krškem ob Savi, Dolenjsko, Je takoj prodati

lepo posestvo

obsječe iz: 1 nadstropne hiš s 7 sobami itd., krasno verando, parkom, vodovodom; iz velikega hleva s skladiščem, velike vsi kleti, gospodarskega poslopja, raslinjaka, ledenice, prostora nega dvorišča itd.; vse so l dno zidano, v prav dobrem stanju, za vsako podjetje, zlasti trg vino z vinom in lesom pripravno; k posestvu spadajo vrtovi, vinogradi, travniki, njive, hosta, ki so v najugodnejši legi in najboljsem stanju. Po svojej legi in kakovosti je to posestvo prav ugodna naložitev kapitala, najboljša prilika za vsakršno podjetje, pa tudi za mirno življenje. — Proda se z letošnjim prideikom in mrtvim in živim